

Štefanova ul. 5

1000 LJUBLJANA

Maribor, 25. 3. 2024

ZADEVA: Podrobnejše usmeritve za OPPN širitev kmetije Šijanec v Občini Sveti Jurij ob Ščavnici

Z dopisom št. 354-28/2024-2 ste nas 8. 3. 2024 zaprosili za podrobnejše usmeritve za OPPN širitev kmetije Šijanec v Občini Sveti Jurij ob Ščavnici s stališča naše pristojnosti, varovanja zdravja ljudi (VZL) pred vplivi iz okolja.

Kot osnovo za izdelavo mnenja smo pregledali dokumentacijo na spletni strani občine:

- OPPN za širitev kmetije Šijanec, Občina Sveti Jurij ob Ščavnici – izhodišča, št: IB-31/2023, IBIS d.o.o., Slovenska Bistrica, januar 2024 s prilogami (OPP).

Na podlagi 129. člena in 121. člena Zakona o urejanju prostora ZUreP-3, Uradni list RS, št. 199/21, 18/23 – ZDU-10, 78/23 – ZUNPEOVE in 95/23 – ZIUOPZP (ZUreP-3) nosilci urejanja prostora na poziv občine podajo podrobnejše usmeritve za načrtovanje predvidenih prostorskih usmeritev.

Značilnosti plana:

Na območju OPPN se načrtuje gradnja hleva na kmetijskih zemljiščih skladno s 3.ea členom Zakona o kmetijskih zemljiščih (Uradni list RS, št. 71/11 – uradno prečiščeno besedilo, 58/12, 27/16, 27/17 – ZKme-1D, 79/17, 44/22 in 78/23 – ZUNPEOVE). Predvidena je gradnja novega hleva za 70 krav molznic, v velikosti 52,4 x 21,3 m, potrebnimi spremljajočimi napravami za obratovanje objektov, priključkom na GJI in spremljajočimi manipulativnimi površinami za potrebe obratovanja hleva. Na kmetiji Šijanec imajo 48,84 GVŽ (teleta, mlado govedo, krave molznice). Obdelujejo 34,39 ha obdelovalnih površin.

Kmetija z leži v naselju Jamna, ki se nahaja v osrednjem delu Občine Sveti Jurij ob Ščavnici. Predlagana širitev kmetije je v okviru dela parcele št. 135 k.o. Jamna (222). Predlog za širitev kmetijskega gospodarstva se načrtuje na območju najboljših kmetijskih zemljišč (K1), v enoti urejanja prostora EUP EU 4 in na severu meji na obstoječe kmetijsko gospodarstvo. Poseg se predvideva na površini cca. 2.582 m². Območje OPPN v naravi predstavlja travnate površine in njivske površine. Območje obdajajo z zahodne in južne strani kmetijska zemljišča s PNRP K1, s severne in vzhodne strani pa pozidano zemljišče s PNRP SK.

Na severni strani se nahaja območje obstoječega kmetijskega gospodarstva. Stavbe z varovani prostori so na vzhodni strani, od območja OPPN, oddaljene 25 m.

Območje se ne nahaja na vodovarstvenem območju.

Zakon o kmetijskih zemljiščih (Uradni list RS, št. 71/11 – uradno prečiščeno besedilo, 58/12, 27/16, 27/17 – ZKme-1D, 79/17 in 44/22) (ZKZ) v 3ea členu navaja: Lokalna skupnost lahko, če to ni v nasprotju s strateškimi usmeritvami prostorskega razvoja lokalne skupnosti, z občinskim podrobnim prostorskim načrtom, v skladu z zakonom, ki ureja prostorsko načrtovanje (v nadaljnjem besedilu: OPPN), na kmetijskih zemljiščih brez spremembe namenske rabe načrtuje kmetijske objekte, ki so neposredno namenjeni kmetijski dejavnosti. Med drugimi so na kmetijskih zemljiščih lahko načrtovane tudi stavbe za rejo živali (perutninske farme, hlevi, svinjaki, staje, kobilarne in podobne stavbe za rejo živali), vključno z objekti za skladiščenje gnoja in gnojevke, razen objektov, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje po predpisu, ki ureja vrste posegov v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje.

Uredba o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaženja (Uradni list RS, št. 31/07, 70/08, 61/09, 50/13, 44/22 – ZVO-2 in 48/22) v Prilogi 10 (Ukrepi za zmanjšanje emisij snovi v zrak ter izjeme za mejne vrednosti in obratovalni monitoring emisije snovi v zrak) v točki 7.1 navaja minimalni odmik za naprave za intenzivno rejo: Pri gradnji naprav je treba upoštevati minimalne odmike od najbližjega obstoječega ali v prostorskem izvedbenem aktu predvidenega stanovanjskega območja ob upoštevanju žive mase živali v glavah velike živine. Odmik je lahko manjši, če so z ukrepi na primarni strani zmanjšane emisije snovi, ki povzročajo vonj, ali če se odpadni plin, vsebujoč vonj, obdeluje v napravi za čiščenje odpadnih plinov. Zmanjšanje minimalnega odmika, pogojeno z zmanjšanjem emisij snovi, ki povzročajo vonj, je treba določiti s pomočjo primerne modela za izračun širjenja vonja, katerega primernost je treba dokazati pristojnemu organu. Pri gradnji novih naprav je treba upoštevati minimalni odmik vsaj 150 m od rastlin, občutljivih na dušik (npr. drevesnice, kulturne rastline), in ekosistemov (npr. resava, barje, gozd).

V Uredbi v 34. členu (prehodni in končni določbi) je določeno naslednje: Nova priloga 10 Uredbe se začne uporabljati 24 mesecev po uveljavitvi te Uredbe. V 33. členu (prvi odstavek) pa je določeno, da se morajo naprave, ki so v preglednici iz nove priloge 4 uredbe označene s številkami 7.1 do 7.29, 8.5 do 8.7 in 8.13, prilagoditi spremenjenim določbam uredbe, ki se nanašajo na koncentracijo vonja ali na kakovost zunanjega zraka, v 24 mesecih od uveljavitve te Uredbe. Ne glede na rok iz prejšnjega odstavka se morajo naprave iz prejšnjega odstavka prilagoditi v 36 mesecih od uveljavitve te uredbe, če potrebujejo gradbeno dovoljenje v skladu s predpisi, ki urejajo graditev.

Podrobnejše usmeritve

Na osnovi pregleda zgoraj navedene dokumentacije ugotavljamo, da je za OPPN širitev kmetije Šijanec v Občini Sveti Jurij ob Ščavnici s stališča VZL treba upoštevati naslednje usmeritve:

- V skladu z Uredbo o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 43/18 in 59/19) je za območje s predvidenim hlevom s PNRP K1 treba upoštevati mejne vrednosti kazalcev hrupa za v IV. stopnjo varstva pred hrupom (SVPH), najbližja sosednja pozidana območja s PNRP SK pa za v III. SVPH;

- S stališča varovanja pred hrupom je treba naprave, ki povzročajo hrup (prezračevanja, kompresorji, mlini za krmo, silosi ipd.) umestiti na lokacije v primerni oddaljenosti in stran od stanovanjskih objektov, da hrup med obratovanjem teh naprav pri najbližjih stavbah z varovanimi prostori ne bo presegal predpisanih mejnih vrednosti za naprave iz uredbe;
- V skladu s Prilogo 10 Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaženja (Uradni list RS, št. 31/07, 70/08, 61/09, 50/13, 44/22 – ZVO-2 in 48/22) je treba preveriti kumulativno (predvideni objekti skupaj z obstoječimi objekti za intenzivno rejo živali, objekti za skladiščenje in zorenje gnoja), daljinsko obremenitev okolja zaradi vonjav in predvideti učinkovite omilitvene ukrepe za preprečevanje širjenja vonjav v okolje oz. do najbližjih stavb z varovanimi prostori;
- Predvideti je treba ustrezne lokacije v primerni oddaljenosti od stanovanjskih objektov za skladiščenje in zorenje gnoja ter zagotoviti primerna kmetijska zemljišča za vnos hranilnih snovi v tla, ali zagotoviti drugo ustrezno ravnanje z njim oz. predajanje gnoja pooblaščenemu prevzemniku odpadkov;
- S stališča varovanja tal in podzemne vode je treba predvideti ukrepe za preprečevanje onesnaženja tal in podtalnice. Pri izgradnji gnojišča, zbiralnika gnojnice in gnojevke morajo biti objekti v vodotesni izvedbi;
- S stališča svetlobnega onesnaženja je treba predvideti ukrepe v skladu s 7. členom Uredbe o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (Uradni list RS, št. 81/07, 109/07, 62/10, 46/13 in 44/22 – ZVO-2), da mejne vrednosti na oknih najbližjih bivalnih prostorov stanovanjskih stavb ne bodo presežene.
- Predvideti je potrebno ločen sistem odvajanja odpadnih voda za komunalne, industrijske in padavinske odpadne vode ter njihovo odvajanje v skladu Uredbo o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo (Uradni list RS, št. 64/12, 64/14, 98/15, 44/22 – ZVO-2 in 75/22).

Mnenje sestavila:

dr. Nataša Belšak Šel, univ. dipl. inž. kem. tehnol.

Matjaž Roter, inž. grad.

ENOTA ZA PVO:

Vodja:

dr. Nataša Belšak Šel, univ. dipl. inž. kem. tehnol.